

โครงการบูรณาการความร่วมมือและสร้างกลไกการขับเคลื่อนมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๕ จัดโดยสถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ

อาจารย์ชัยญานุช เครือทลี ภาควิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น

แนวทางการส่งเสริมคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (๔D) ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ดังนี้

๑. ด้านการเจริญเติบโตและโภชนาการ (Diet)

การดูแลส่งเสริมโภชนาการเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยมีกิจกรรมหลักที่สำคัญ ดังนี้
๑) การเฝ้าระวังการเจริญเติบโตของเด็กเป็นรายบุคคล ๒) การจัดอาหารตามวัยที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของเด็ก ๓) การพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กด้านการส่งเสริมและเฝ้าระวังโภชนาการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

๒. ด้านพัฒนาการและการเล่น (Development & Play)

การส่งเสริมพัฒนาการเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยผ่านการดูแลเด็กตามกิจวัตรประจำวันด้วยกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ทั้ง ๕ ด้านและเฝ้าระวังพัฒนาการเด็กเป็นประจำทุกเดือนร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ เมื่อพบ เด็กที่มีความผิดปกติหรือมีพัฒนาการสงสัยล่าช้า ครูผู้ดูแลเด็กต้องเป็นผู้ประสานข้อมูลกับผู้ปกครอง เพื่อร่วมกันส่งเสริมพัฒนาการเด็กทั้งที่บ้านและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และมีการส่งต่อข้อมูลเด็ก ให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่เมื่อพบเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมหรือมีพัฒนาการที่ผิดปกติอย่างชัดเจน โดยมีกิจกรรมหลักที่สำคัญในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่จะช่วยยกระดับการส่งเสริมด้านพัฒนาการ: Development ดังนี้ ๑. การเฝ้าระวังติดตามพัฒนาการเด็กรายบุคคล ๒. การจัดทำแผนและจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๕ ด้าน และ ๓. การพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็ก ด้านการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

สำหรับการส่งเสริมการเล่นอย่างมีคุณภาพ (Play) ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (๔D) ครูผู้ดูแลเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยสามารถเป็นผู้สนับสนุนการเล่นของเด็กปฐมวัยให้เกิดขึ้นภายในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยได้ โดยต้องคำนึงถึง องค์ประกอบ ๔ ด้าน คือ ๑) พื้นที่เล่น (play space) ๒) กระบวนการเล่น (play process) ๓) ผู้อำนวยการเล่น (play worker) และ ๔) หน่วย บริหารจัดการการเล่น (play management unit) เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่สมวัยและมีทักษะที่จำเป็น สำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑

๓. ด้านการดูแลสุขภาพช่องปากและฟันของเด็กปฐมวัย (Dental)

การดูแลสุขภาพช่องปากและฟันของเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยสามารถทำได้โดยเริ่มต้นด้วยการตรวจสุขภาพเด็กประจำวัน ครูผู้ดูแลเด็กจะมีการตรวจสุขภาพช่องปากและฟัน ตรวจผอม และเล็บ ในช่วงเช้าก่อนรับเด็กเข้าสู่สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย การจัดบริเวณ/สถานที่และอุปกรณ์เพื่อให้ เด็กได้มีการแปรงฟันหลังอาหารกลางวันทุกวันด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ และจัดให้มีการตรวจสุขภาพ ช่องปากและฟันโดยบุคลากรทางการแพทย์เป็นประจำทุก ๖ เดือน

๔. ด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยและปลอดโรค (Diseases)

การจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยมีความสำคัญ เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วยให้เด็กปฐมวัยมีสุขภาพอนามัยที่ดีตามมาด้วย ผู้บริหาร ครูผู้ดูแลเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาระดับคุณภาพชีวิตของเด็กปฐมวัยด้วยการจัดการอนามัย สิ่งแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยและปลอดโรค